

מֵאֵמֶרִי
פֶּרֶשֶׁת
הַפָּנִי
מִלּוּקָטִים מִסֵּפֶר
הַזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ
עִם הַפִּירוּשׁ הַנִּפְלָא
מִתּוֹק מִדְּבָרֵשׁ

88

מופץ בעשרות אלפי עותקים לקראת ההילולא הכ"א
של רבינו הגה"צ המקובל בעל ה'מתוק מדבש' זיע"א י"ד שבט תשפ"ו

בעזרת השם יתברך

מאמרי

פרשת המז

מאמרים מספר

הזהר הקדוש

מהתנא האלקי

רבי שמעון בר יוחאי ז"ע

עם הפירוש הנפלא

מתוך מדבש

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקל"ה

מופץ בעשרות אלפי עותקים לקראת ההילולא הב"א
של רבינו הגה"צ המקובל בעל ה'מתוך מדבש' זיע"א י"ד שבט תשפ"ו

ומשביע לכל חי רצון

כתב הטור (או"ח סימן א.) **טוב לומר** פרשת העקידה ופרשת הקן, והבית יוסף נתן טעם לדבר: **כדי שיאמין שכל מזונותיו באים לו בהשגחה** והעלה הפרישה שם: זה לשון מורי, בירושלמי דברכות איתא, כל האומר פרשת הקן בכל יום **מובטח לו שלא יתמעטו מזונותיו** וכו', והתשב"ץ (סימן רנו) הוסיף על הירושלמי "**ואני ערב**" והנה בירושלמי שבידינו לא נמצא זאת, ומצינו לרבינו בחיי (שמות טז, טז) בהאי לישנא: **קבלה ביד החכמים** כי כל האומר פרשת הקן בכל יום מובטח לו שלא יבוא לעולם לידי חסרון מזונות, ואכן מרן המחבר בשו"ע שם (ס"ה) הביא לשון הטור וכן טעמו בזה שהוסיף בבית יוסף הביא הט"ז שם, וכן בשו"ע הרב הביא זאת והוסיף בלשונו: ופרשת **הקן לְבַטַח בַּה'** **נותן לחם דבר יום ביומו**. וכן במשנה ברורה (ס"ק יג) הזכיר ענין פרשת הקן בטעמו של הב"י הנו' והוסיף: וכדכתיב המרבה לא העדיף והממעט לא החסיר, **להורות שאין רבוי ההשתדלות מועיל מאומה**.

ו**הנה** הובא באחרונים ע"פ מ"ש בספר חסידים (סי' תשנב) שאין לאדם לבקש צרכיו קודם שיבקש חפצי שמים תחילה, ועל דרך זה כתב הגה"ק מוהר"מ פאפיראש בספרו מאורי אור (חלק בן נון דף קמח) עפ"י **הזהר הקדוש** (פנחס דף רכו, שהובא כאן בחוברת) שעדיף לומר פרשת הקן לאחר התפלה דייקא דאינו אלא בקשה על הפרנסה וכן העלה מרן **החיד"א** בספרו טוב עין (סוף סי' י') דהקפידה של האר"י הק' שלא לאומרו היינו דווקא לפני התפלה, ולאחריה אמנם שפיר דמי.

מן הראוי לצטט כאן בקצרה מ"ש בספר **רב ייב"י** (תהלים יג) בשם אור שבעת הימים מרן **הבעש"ט** הק' זי"ע שיש זכות לעני **שבכל יום יש לו רשות לדבר לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה על דבר מזונותיו**, כי העשיר נותן לו השי"ת בפעם אחת עשירות הרבה שיהא די לו לכל ימי חייו (עיי"ש דבריו באורך), וכבר הובא בספר **אמרי פנחס** להרה"ק **מקאריץ** זי"ע שלכן אומרים פרשת הקן בכל יום, **דכמו שהקן לא נפסק, כך שיוו ההשפעה לא תיפסק**, כמו כן כתב שם שעיקר ענין אמירת פרשת הקן היא האמונה שכל מזונותיו באים בהשגחה, ובספה"ק **מאור עינים** (פ' בשלח) כתב בתוך ד"ק: **וגם עתה**

היום הזה יורד מן השמים לכל אחד ואחד מזונו על ידי התלבשות השכינה באיזה סיבה מן הסיבות שבה נתלבש ונתכסה - ענין ההשפעה - אך ידעו ויבינו כי זהו הלחם בעצמו שיורד מן השמים, ובהמשך שם כתוב: לכל אחד מתלבש חיות שלו בכלי - ההשפעה - כל אחד לפי בחינתו, דהיינו הדבר שממנו באה לו פרנסתו והחכם עיניו בראשו להבין כי חיות הבורא ב"ה הוא שנתלבש בדבר ההוא ומצמצם את עצמו באותו דבר, והוא רק כלי אל החיות העליון.

ונחתום בדברי הרה"ק בספר באר מים חיים (פ' קרח ד"ה ויקהלו): מי שדואג לומר מה נאכל למחר, אין זה אלא פתיות - טפשות - ומעשה יצר הרע לבטלו מעבודת ה' תמיד ולבלבלו מכל וכל, כי הא-ל הטוב שיזמין לו היום הזה, יוכל להזמין לו זה ביום מחר... כי ה' הנותן לחם לכל בשר דבר יום ביומו ואינו מצטרך להכין לחם מיום אחד לחבירו.

ויה"ר שיקים בנו הכתוב השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך בהרחבה ומנוחת הדעת ובדבר ישועה ורחמים לטוב לנו כה"י.

י"ל לרגל יומא דהילולא הכ"א של מורינו
הגה"צ בעל מתוק מדבש זצוק"ל

מבון מתוק מדבש

י"ד שבט תשפ"ו

לעילוי נשמת

מורינו הדגול הגאון הצדיק המפורסם

כש"ת רבי דניאל זצוק"ל

בהרה"ח ר' נפתלי הירצקא ז"ל

בעל המחבר פירוש מתוק מדבש על כל ספר הזהר הק'

נסתלק ביום י"ד שבט תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית הָעֲלִיּוֹנָה בְּעֵינֵי הַפְּרָנָסָה

תָּא חֲזִי, כִּי הוּא לְקַצּוֹת הָאָרֶץ יָבִיט, לְמִיָּהֵב לֹון מְזוֹנָא, וְלִסְפָּקָא לֹון מְכָל מַה דְּאַצְטְרִיכוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשַׁגַּח בָּהּ תְּדִיר, דְּכְתִיב (דנח"א י"א י"ב) תְּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ בָּהּ מְרֻשִּׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

בְּגִין דְּאָרֶץ דָּא מַה כְּתִיב בָּהּ, (משלי לא טו) מִמָּרְחָק תִּבְיָא לַחֲמָה,

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

מֵאִמָּר "הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית הָעֲלִיּוֹנָה בְּעֵינֵי הַפְּרָנָסָה" בּוּ מִתְבָּאָר דְּבַר הַמִּשְׁכַּת הַשְּׁפַעַת הַפְּרָנָסָה לְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם כְּדִי סְפּוֹקִם כְּפִי הַצּוּרֶךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, מִמְקוֹר עֲלִיּוֹן ע"י הַשְׁכִּינָה חֶק' הַמִּקְבֵּלֶת אוֹתָהּ כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לַחֲמָם שֶׁל כָּל הַבְּרוּאִים בְּרוּחָנוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

(מקור המאמר זוהר פרשת וירא דף ק"ו ע"א, ונצי"אוינו כרך ג עמ' תקלד)

תָּא חֲזִי בֵּא וּרְאֵה אֵיךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן וּמְפָרְנָס אֶת כָּל הַנִּבְרָאִים, אִם כֵּן אֵין לָךְ לֹמַר אֵיךְ אֶעֱסֵק בַּתּוֹרָה וּבְכִיּוֹתִי אֵין לָהֶם וְשִׁמְלָה, דְּכְתִיב **כִּי הוּא לְקַצּוֹת הָאָרֶץ יָבִיט** הִנֵּה הָאָרֶץ הִיא הַשְׁכִּינָה הַקָּדוֹשָׁה, וְקַצּוֹתֶיהָ הֵם כָּל הַנִּבְרָאִים הַמְשַׁתְּלָשִׁים מִמֶּנָּה לְמִשָּׁה, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט וּמְשַׁגִּיחַ לְמִיָּהֵב לֹון מְזוֹנָא וְלִסְפָּקָא לֹון מְכָל מַה דְּאַצְטְרִיכוּ לַתָּה לָהֶם מְזוֹן וְלִסְפֵּק אוֹתָם בְּכָל מַה שְּׁצָרִיכִים עַל יְדֵי הַשְׁכִּינָה, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשַׁגַּח בָּהּ תְּדִיר לְפִי שְׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁגִּיחַ מְשַׁגִּיחַ בְּהַשְׁכִּינָה תְּמִיד, דְּכְתִיב **תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֵי־ךָ בָּהּ** הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁגִּיחַ תְּמִיד בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא סוֹד הַשְׁכִּינָה וּמְשַׁפִּיעַ בָּהּ שְׁפַע הַיּוֹרֵד וּמְשַׁתְּלָשֵׁל מְרֻשִּׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה מִהַחֲכָמָה שֶׁהִיא רֹאשִׁית הַסְּפִירוֹת עַד הַמַּלְכוּת [הַשְׁכִּינָה] שֶׁהִיא אַחֲרִית הַסְּפִירוֹת (פְּלֻעַ שְׁמֹנֶת שָׁנִים וְיִמְמִיָּא סְפִירָה). וּמִפְּרֵשׁ בְּגִין דְּאָרֶץ דָּא מַה כְּתִיב בָּהּ לְפִי שְׁעַל הַשְׁכִּינָה כְּתוּב, מִמָּרְחָק תִּבְיָא לַחֲמָה פְּרוּשׁ הַשְׁכִּינָה מִבִּיָּאָה וּמִקְבֵּלֶת אֶת לַחֲמָה וְשַׁפְּעָה

וּלְבָתֵּר אִיהִי יִהְיֶה מְזוֹנָא וְטִרְפָּא לְכָל אֲנֹן חִיוּן בְּרָא, דְּכִתִּיב (סז) וַתִּקֶּם בַּעֲדוֹ לִילָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרוֹתֶיהָ.

וְעַל דָּא כִּי הוּא לְקֻצוֹת הָאֶרֶץ יְבִיט, תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם יֵרָא, לְכַלְהוּ בְּנֵי עֲלָמָא לְמִיָּהֵב לוֹן מְזוֹנָא וְסַפּוּקָא לְכָל מָה דְּאַצְטְרִיף כָּל חַד וְחַד, דְּכִתִּיב (מסל"ט קמ"ט) פּוֹתַח אֶת יָדָהּ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.

מתוק מדבש

וְעַל דָּא וְעַל זֶה נֶאֱמַר כִּי הוּא לְקֻצוֹת
הָאֶרֶץ יְבִיט פְּרוּשׁ כִּי הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִשְׁגִּיחַ עַל כָּל כְּלָלוֹת מְלָאכִי
בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשֶׂיהָ, תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם
יֵרָא וְגַם הוּא יֵרָא לְהַשְׁגִּיחַ עַל כָּל
פְּרָטֵי הַתַּחְתּוֹנִים, דְּהֵינּוּ לְכַלְהוּ בְּנֵי
עֲלָמָא לְמִיָּהֵב לוֹן מְזוֹנָא וְסַפּוּקָא
לְכָל מָה דְּאַצְטְרִיף כָּל חַד וְחַד
לְתַת לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם מְזוֹנִים וְסַפּוּקִים לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הַצְרִיף לוֹ, דְּכִתִּיב פּוֹתַח
אֶת יָדָהּ אֶתָּה ה' פּוֹתַח אֶת יָדָהּ, וּמַשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רְצוֹן וְאֶתָּה מַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי
פְּרִנְסָתוֹ כְּפִי רְצוֹנוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

מִסְפִּירַת הַחֲכָמָה שֶׁהִיא לְמַעַלָּה רְחוֹק
מִמֶּנָּה הַרְבֵּה, וּלְבָתֵּר אִיהִי יִהְיֶה
מְזוֹנָא וְטִרְפָּא לְכָל אֲנֹן חִיוּן בְּרָא
וְאַחֵר כִּף הִיא נוֹתֶנֶת מְזוֹן וְטָרֶף לְכָל
אוֹתָם הַחַיּוֹת שֶׁהֵם מֵחוּץ לְאַצִּילוֹת, וְהֵינּוּ
כָּל הַכַּחוֹת הַחַיּוֹנִיִּים וְהַפְּנִימִיִּים שֶׁל כָּל
עוֹלָמוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשֶׂיהָ, דְּכִתִּיב
וַתִּקֶּם בַּעֲדוֹ לִילָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ
יּוֹרֶדֶת בְּכָל לַיְלָה לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה, וַתִּתֵּן
טָרֶף לְבֵיתָהּ פְּרוּשׁ שְׁנוֹתֶנֶת שְׁפַע מְזוֹן
לְפְנִימִיּוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשֶׂיהָ, וְחָק
לְנַעֲרוֹתֶיהָ וְכֵן הִיא נוֹתֶנֶת שְׁפַע מְזוֹן
לְחַיּוֹנִיּוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשֶׂיהָ.

ע"י התפלה ממשיכים השפעת הפרנסה

אֵלֶּיךָ אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן כְּגֹזְלֵיִיא מַצְפָּצִפִּין לָהּ בְּכִמָּה צָפְצוּפִין
דְּצִלּוֹתָא, וְנִחְתַּת לְגַבְיֵיהּ, לְכָל חַד נִחְתָּא לִיהּ מְזוֹנָא כְּדָקָא
יָאוֹת לִיהּ, לְמֵאן נִחְתָּא מְזוֹנָא דְאוֹרֵייתָא דְאֵיהִי מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא,
לְמֵאן נִחְתָּא מְזוֹנָא דְגוּפָא, לְכָל חַד כְּפּוּם רְעוּתֵיהּ.

מתוק מדבש

מֵאמֵר "ע"י התפלה ממשיכים השפעת הפרנסה" בו נראה בעליל
שדבר הפרנסה בהרחבה תלוי לפי בקשתו של כל אחד ואחד שעל ידי זה
מורידה לו השכינה השפעתו כראוי ברוחניות ובגשמיות.

(מקור המאמר במיקווי זהר מיקון כ"א דף מה ע"ב, ונבאורינו כרך ג עמ' מז)

אֵלֶּיךָ אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל אֵלֹהֵי הֵם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן כְּגֹזְלֵיִיא
מַצְפָּצִפִּין לָהּ בְּכִמָּה צָפְצוּפִין
דְּצִלּוֹתָא שֶׁהֵם כְּגֹזְלֵיִיא הַמַּצְפָּצִפִּים לָהּ
בְּכִמָּה צָפְצוּפִים שֶׁל תַּפְלוֹת, וְרָצוֹנוֹ
לֵאמֹר שֶׁעַל יְדֵי הַתַּפְלוֹת מַעְלִין אֶת
הַשְּׂכִינָה, וְנִחְתַּת לְגַבְיֵיהּ וְאַחֵר כֵּן
הִיא יוֹרֶדֶת אֲלֵיהֶם, כִּי יִשְׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִים
אוֹתָהּ לְמִטָּה שֶׁתִּשְׁפִּיעַ לָהֶם כָּל טוֹב,
לְכָל חַד נִחְתָּא לִיהּ מְזוֹנָא כְּדָקָא
יָאוֹת לִיהּ לְכָל אֶחָד הִיא מוֹרִידָה לוֹ
מְזוֹן כְּרָאוּי לוֹ כְּפִי בְקִשְׁתּוֹ, לְמֵאן
נִחְתָּא מְזוֹנָא דְאוֹרֵייתָא יֵשׁ לְמִי
שְׂיֹרֵד לוֹ מְזוֹן שֶׁל תּוֹרָה, דְּהֵינּוּ חֻכְמָה
וְהַכְּנָה לְהַכְנֵת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, דְּאֵיהִי
מְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְזוֹן
הַנִּשְׁמָה, לְמֵאן נִחְתָּא מְזוֹנָא דְגוּפָא
יֵשׁ לְמִי שְׂיֹרֵד לוֹ מְזוֹן שֶׁל הַגּוּף,
דְּהֵינּוּ שְׂפַע גִּשְׁמִי, לְכָל חַד כְּפּוּם
רְעוּתֵיהּ לְכָל אֶחָד יוֹרֵד לְפִי בְקִשְׁתּוֹ
וְרָצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (סְאִילִים קמ"ט טו)
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.

השפעת הקן בזמן הזה

אמר רבי שמעון, כמה בני נשא מתזניין בהאי זמנא מניה, ומאן אינון, אלין חברייא דמשתדלי באורייתא יומי ולילי, וכי סלקא דעתך מההוא מזונא ממש, לא, אלא כעין ההוא מזונא ממש דשקיל על חד תרין.

מתוק מדבש

מאמר "השפעת הקן בזמן הזה" יתגלה בו ענין הזכות הנעלה והנשגב של בחינת המשכת הקן בזמן הזה לתלמידי חכמים הראויים, מאותו מקור עליון שנשפע לישראל במדבר.

(מקור המאמר צוהר פרשת בשלח דף ס"א ע"ב, וביאורינו כרך ה עמ' תרפג-תרפד)

אמר רבי שמעון, כמה בני נשא מתזניין בהאי זמנא מניה כמה בני אדם נזונים גם בזמן הזה ממנו, ומאן אינון ומי הם, אלין חברייא דמשתדלי באורייתא יומי ולילי אלו הם החברים שמשתדלים ועוסקים בתורה יומם ולילה, וכי סלקא דעתך מההוא מזונא ממש וכי תעלה על דעתך שמההוה המזון של הקן

ממש שאכלו ישראל במדבר הם אוכלים, והלא אין מן יורד עתה, ואמר לא אין הפונה על הקן, אלא כעין ההוא מזונא ממש אלא כעין אותו המזון, כי מאותו המקום שנשפע הקן באותו הזמן ממש משם נשפע שפע המזון לתלמידי חכמים, ואדרבה הוא יותר עליון דשקיל על חד תרין לפי ששקול פי שנים מהקן.

הגוף שָׁזוּן בַּמִּזוֹן הַנֶּפֶשׁ

תָּא חֲזִי, כָּל מִזוּנֵי דְבָנֵי עֲלָמָא מְלַעֲלָא קָא אֲתִינִן, דִּהְהוּא מִזוּנָא דְאֲתִי מִן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, דָּא מִזוּנָא דְכָל עֲלָמָא, וְהוּא מִזוּנָא דְכוּלָּא וְהוּא מִזוּנָא גַם וְעַב, וְהוּא מִזוּנָא דְאֲתִי יִתִּיר מְעִילָא הוּא מִזוּנָא יִתִּיר דְקִיק, דְקָא אֲתִיָּא מֵאַתֵּר דְדִינָא אֲשֶׁתִּכַּח, וְדָא הוּא מִזוּנָא דְאֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל כִּד נִפְקוּ מִמַּצְרַיִם (יִתִּיר דְקִיקָא), מִזוּנָא דְאֲשֶׁתִּכַּח לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּהוּא זְמָנָא בְּמַדְבָּרָא, מֵאַתֵּר עַלְאָה דְאֲקָרִי שְׁמַיִם, הוּא מִזוּנָא יִתִּיר דְקִיקָא דְעִיל יִתִּיר

מִתּוֹק מַדְבָּשׁ

מֵאַמֶּר "הַגּוֹף שָׁזוּן בַּמִּזוֹן הַנֶּפֶשׁ" יִתְחַוֵּר בּוּ עֲנִין הַמִּזוֹן הָרוּחָנִי הַעֲלָא שְׁנִקְרָא כֵּן שֶׁהִיא בְּכוּחַ לִזְנוֹן אֶת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ כְּאֹחֵד לְכָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיוּ שְׂרוּיִים בַּמַּדְבָּר.

(מקור המאמר מוטר פרשת נשלח דף ט"ז - כג ע"ה, ונציאורינו כרך ה', עמ' תרפ"ה-תרפ"ו)

תָּא חֲזִי כָּל מִזוּנֵי דְבָנֵי עֲלָמָא מְלַעֲלָא קָא אֲתִינִן בָּא וְדָאָה כִּי כָּל הַמִּזוּנוֹת שֶׁל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם בָּאִים וְנִשְׁפָּעִים מִלְּמַעְלָה, דִּהְהוּא מִזוּנָא דְאֲתִי מִן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא דָּא מִזוּנָא דְכָל עֲלָמָא זֶה הַמִּזוֹן הַבָּא מִשָּׁל וּמִטֵּר הַשָּׁמַיִם וְצוֹמֵחַ מִן הָאָרֶץ זֶה הַמִּזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וְהוּא מִזוּנָא דְכוּלָּא וְהוּא מִזוּנָא גַם וְעַב וְזֶה הַמִּזוֹן שֶׁל כָּל בְּנֵי אָדָם וְהוּא מִזוֹן גַּם וְעַב, וְהוּא מִזוּנָא דְאֲתִי יִתִּיר מְעִילָא הוּא מִזוּנָא יִתִּיר דְקִיק וְאוֹתוֹ הַמִּזוֹן הַבָּא יוֹתֵר מִלְּמַעְלָה הוּא מִזוֹן דֵּק יוֹתֵר, דְקָא

אֲתִיָּא מֵאַתֵּר דְדִינָא אֲשֶׁתִּכַּח שֶׁהוּא בָּא מִמְּקוֹם הַמַּלְכוּת [הַשְׂכִּינָה] שֶׁבָּה נִמְצָא הַדִּין, וְדָא הוּא מִזוּנָא דְאֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל כִּד נִפְקוּ מִמַּצְרַיִם וְזֶה הַמִּזוֹן שֶׁאֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל כְּשִׁנְאוּ מִמַּצְרַיִם וְהֵינּוּ הַמִּצָּה שֶׁהִיא לָחֶם עֲנִי, אֲבָל מִזוּנָא דְאֲשֶׁתִּכַּח לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּהוּא זְמָנָא בְּמַדְבָּרָא הַמִּזוֹן שֶׁנִּמְצָא לְיִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָא שֶׁהָיוּ בַּמַּדְבָּר, מֵאַתֵּר עַלְאָה דְאֲקָרִי שְׁמַיִם שֶׁבָּא מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפָאֶרֶת הַנִּקְרָא שְׁמַיִם, הוּא מִזוּנָא יִתִּיר דְקִיקָא הוּא מִזוֹן יוֹתֵר דֵּק וְרוּחָנִי, דְעִיל יִתִּיר

לנפשא מכלא, ומתפרש יתיר מגופא ואקרי לחם אבירים.

מזונא עלאה יתיר מכלא, הוא מזונא דחברייה אינון דמשתדלי באורייתא, דאכלי מזונא דרוחא ונשמתא, ולא אכלי מזונא דגופא כלל, והיינו מאתר עלאה יקירא על כלא ואקרי חכמה, בגיני כך חליש גופא דחברייה יתיר מבני עלמא, דהא לא אכלי מזונא דגופא כלל, ואכלי מזונא דרוחא ונשמתא, מאתר רחיקא עלאה.

מתוק מדבש

לנפשא מכלא שנכנס לנפש לזונה יתיר משאר מזון, ומתפרש יתיר מגופא ואקרי לחם אבירים ונפרד יתיר מן הגוף שאין הגוף נהנה ממנו ונקרא לחם אבירים שהוא הפן.

מזונא עלאה יתיר מכלא הוא מזונא דחברייה אינון דמשתדלי באורייתא מזון העליון והרוחני יתיר מהכל הוא המזון של החברים אלו שמשתדלים בתורה, דאכלי מזונא דרוחא ונשמתא ולא אכלי מזונא דגופא כלל שאוכלים מזון הרוח והנשמה ואינם אוכלים מזון הגוף כלל, ואכלי מזונא דרוחא ונשמתא מאתר רחיקא עלאה ואוכלים מזון הרוח והנשמה הבא ממקום רחוק ועליון שהוא החכמה.

צִרְךָ הַתַּפְלָה עַל הַפְּרִנָּה בְּכָל יוֹם

הַנִּנִּי מִמָּטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (מסליס קמ"ט טו) פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, מֵה כְּתִיב לְעִילָא, עֵינֵי כָל אֱלִיךָ יִשְׁבְּרוּ, כָּל אֵינֹן בְּנֵי עֲלָמָא מְצַפָּאן וְזֻקְפָּאן עֵינֵינוּ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין כֶּךָ (ס"א אָבֵל) כָּל אֵינֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּעָאן (ס"א אֲצֻרִיכֶן לְמַבְעֵי) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא לְשִׁאלָא מְזוֹנֵיהוּ מְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְצִלָּאָה צְלוֹתְהוֹן עֲלֵיהּ.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

מֵאָמֵר "צִרְךָ הַתַּפְלָה עַל הַפְּרִנָּה בְּכָל יוֹם" בּו מוֹבָא דְּבֵר גּוֹדֵל הַכּוֹחַ וְהַצּוֹרֵךְ בַּתַּפְלָה עַל הַפְּרִנָּה בְּכָל יוֹם דִּיכָא אִף יֵשִׁישׁ לוֹ אִז דִּי סִיפּוֹק, וְעַל יְדֵי כֶךָ מִמְשִׁיךְ הָאָדָם אֶת הַהִשְׁפָּעָה הָעֲלִינָה לְסִיפּוֹק צִרְכּוֹ.

(מקור המאמר זוהר פרשת נשלח דף סב ע"ה, וציראורינו כרך ה', עמ' תרפ"ט-תרנ"א)

הַנִּנִּי מִמָּטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, בְּרִי לְפָרֵשׁ פְּסוּק זֶה, רַבִּי יוֹסִי פֶתַח הַקְּדִים לְפָרֵשׁ מֵה שְׁכָתוֹב פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן פְּרוֹשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פּוֹתַח אֶת יָדוֹ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי כְּפִי רִצּוֹנוֹ וְתַאֲוָתוֹ (מִנְזוּת), וְאָמַר מֵה כְּתִיב לְעִילָא מֵה כְּתוֹב בְּפִסּוּק שְׁלֹפְנֵי זֶה, עֵינֵי כָל אֱלִיךָ יִשְׁבְּרוּ פְרוֹשׁ כָּל אֵינֹן בְּנֵי עֲלָמָא מְצַפָּאן וְזֻקְפָּאן עֵינֵינוּ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם מְצַפִּים וְזֻקְפִים עֵינֵיהֶם לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיתֵּן לָהֶם אֶת מְזוֹנֵם, בְּגִין כֶּךָ כָּל אֵינֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא לְכֶן כָּל אֱלוֹ בְּנֵי הָאֱמוּנָה שֶׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמְאֲמִינִים בְּהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא דִי שְׂיִצְפוּ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיתֵּן לָהֶם מְזוֹנֵם, אֱלָא בְּעָאן בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא לְשִׁאלָא מְזוֹנֵיהוּ מְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צְרִיכִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְשִׁאוֹל מְזוֹנָתָם מִהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִרְךָ בְּקִשָּׁה בְּשׁוֹמֵעַ תַּפְלָה, וּלְצִלָּאָה צְלוֹתְהוֹן עֲלֵיהּ וְכִמוֹ כֵּן צְרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל תַּפְלָתָם בְּפִקְטוּת.

מאי טעמא, בגין דכל מאן דמצלי צלותיה לגבי קדשא בריך הוא על מזוגיה, גרים דיתברך כל יומא על ידי ההוא אילנא דמזון דכלא ביה, (וטעמא דמלה (טס סס כ) ברוך אדנ"י יום יום).

ואף על גב דאשתכח עמיה, בעי למשאל קמי קדשא בריך הוא, ולצללא צלותא על מזוגא כל יומא, בגין דישתכחו על ידי ברכאן כל יומא ויומא לעילא, ודא הוא ברוך אדנ"י יום יום [וכו'].

מתוק מדבש

ואף על גב דאשתכח עמיה ואף על פי שנמצא עמו מזונות, בעי למשאל קמי קדשא בריך הוא ולצללא צלותא על מזוגא כל יומא צריך לבקש מלפני הקדוש ברוך הוא ולהתפלל תפלתו על המזון כל יום, ולא יאמר הלא כבר יש לי עתה מה לאכול ומה אשאל מהקדוש ברוך הוא, אלא יבקש על המזון בגין דישתכחו על ידי ברכאן כל יומא ויומא לעילא כדי שבכל יום ויום ימצאו ברכות על ידו למעלה בספירות העליונות, כי כשהאדם מתפלל ומבקש על מזונותיו אז עולה המלכות [השכינה] בתפלתו ואומרת תנו לי שפע ברכות מלמעלה כי הרי פלוני בקש מזונות, ועל ידי זה נמשך השפע אל המלכות [השכינה], ודא הוא וזהו מה שכתוב ברוך אדנ"י יום יום פרוש המלכות

מאי טעמא מהו הטעם שהם צריכים להוסיף להתפלל בפרטות על מזונותם ולקמה לא תספיק שאלתם בשומע תפלה, ואמר בגין דכל מאן דמצלי צלותיה לגבי קדשא בריך הוא על מזוגיה לפי שכל מי שמתפלל תפלתו אל הקדוש ברוך הוא על מזונותיו, גרים דיתברך כל יומא על ידי ההוא אילנא דמזון דכלא ביה הוא גורם על ידי תפלתו שיתברך כל יום אותו האילן שהמזון של כל העולם כלו תלוי בו שהוא [בחינת] התפארת ומלכות [קוב"ה ושכינתיה] כי על ידי תפלתו הוא פותח המקורות מלמעלה ומוסף השפע אל ספירות התפארת ומלכות כדי שיהיה לכל בני העולם מזון מהם, לבן צריך להתפלל כל יום כדי להמשיך השפעה מחדשת בכל יום.

ובְּדִין אֲשַׁתְּכֹחַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלֵא בְּרָכָא בְּכָל יוֹמָא, וּבְדִין
כְּתִיב פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וְגו' [וכו.], וּמֵאֵן דְּשָׂאִיל מְזוּנֵי בְּכָל
יוֹמָא וְיוֹמָא, הֵהוּא אֶקְרִי בְּרָא מְהִימְנָא, בְּרָא דְבִגְיִינְיָה מִשְׁתַּפְּחֵן
בְּרָכָאן לְעִילָא.

מתוק מדבש

שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פּוֹתַח אֶת יָדוֹ מִדֵּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן [וכו.],
וּמֵאֵן דְּשָׂאִיל מְזוּנֵי בְּכָל יוֹמָא
וְיוֹמָא, הֵהוּא אֶקְרִי בְּרָא מְהִימְנָא
וּמִי שְׁמִבְקֵשׁ מְזוֹן בְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא
נִקְרָא בֶּן נֶאֱמָן לְהַשְׁכִּינָה, בְּרָא דְבִגְיִינְיָה
מִשְׁתַּפְּחֵן בְּרָכָאן לְעִילָא בֶּן חֲבִיב
שֶׁבִשְׁבִּילוֹ נִמְצְאוֹת בְּרָכוֹת לְמַעְלָה
בְּמַלְכוּת.

כְּתִב הָאֲרִיז"ל בְּשַׁעַר הַפְּנוּת (דף לו בְּכוּנָת
אָב הַרְחֵמֵן) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, רָאוי לְשׂאוֹל
עַל מְזוֹנוֹתָיו בְּכִרְכַּת שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, לְהוֹרֹת
שֶׁהוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מְזוֹן
לְכָל חַי, עַל דְּרָךְ תְּפִלַּת רַב יִיסָא סָבֵא
בְּכָל יוֹם קֳדָם אֲכִילָתוֹ, כְּנֻזְרָא בְּזִהַר פְּרִשְׁת
בְּשַׁלַּח דָּף סב עֲמוּד ב.

[הַשְׁכִּינָה] הַנִּקְרָאת אֲדוּנִי מִתְבָּרַכַת כָּל
יוֹם וְיוֹם עַל יְדֵי תְּפִלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְכֵן
צְרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם כִּי כָל תְּפִלָּה
וּתְפִלָּה מִמִּשְׁכַּת הַשְּׁפָעָה מְחַדֶּשֶׁת, וְאִם
יִתְפַּלֵּל רַק פַּעַם אַחַת בַּשָּׁנָה אִזּוֹ לֹא יִשְׁפַּע
הַשְּׁפָע רַק פַּעַם אַחַת בַּשָּׁנָה וְכו'.

וּבְדִין וְאִזּוֹ כְּשֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה
אֵיךְ שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל בּוֹטְחִים בּוֹ
שֶׁיִּמְצִיא לָהֶם מְזוֹנָם, מִתְעוֹרֵר רְצוֹן
הַעֲלִיזוֹן לְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע חֵדֶשׁ כָּל יוֹם, וְעַל
יְדֵי זֶה אֲשַׁתְּכֹחַ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְלֵא בְּרָכָאן בְּכָל יוֹמָא נִמְצָא הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְלֵא בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם לְהַשְׁפִּיעַ
לְמַלְכוּת [הַשְׁכִּינָה] לְצַדִּיק כָּל הַנִּבְרָאִים,
וּבְדִין כְּתִיב וְעַל זֶה כְּתוּב פּוֹתַח אֶת
יָדְךָ פּוֹתַח הוּא לְשׁוֹן הָרָה, פְּרוּשׁ

הבוטחים ומאמינים בהשי"ת נזונים מצד חסדו
רוצה יהו"ה את יראיו [וכו'], ומאן אינון יראיו דאפיק לון
האי רצון, הדר ואמר את המיחלים לחסדו, אינון דמצפאן
ומחפאן בכל יומא ויומא למבעי מזונייהו מן קדשא בריך הוא,
משמע דכתיב את המיחלים לחסדו.

רבי ייסא סבא לא אתקין סעודתא בכל יומא, עד דבעא בעותיה
קמי קדשא בריך הוא על מזוני, אמר לא נתקין סעודתא

מתוק מדבש

מאמר "הבוטחים ומאמינים בהשי"ת נזונים מצד חסדו" מובא בו מעלת ומדרגת הבוטח ומייחל להשי"ת בכל צרכיו, שמצפה ומחכה בכל יום לשעת התפלה כדי לבקש על מזונו מהשי"ת שלכך נקרא ירא ה' שהוא יתברך רוצה וחפץ בו.

(מקור המאמר זוהר פרשת בשלח דף כג ע"ב וצנזאוריו כרך ה' עמ' תרנב-תרנז)

רוצה יהו"ה את יראיו [וכו'], סתם חסדו, שאז היה פרושו שהם
ומאן אינון יראיו דאפיק מיחלים לשפע חסדו, אכל מדכתיב
לון האי רצון ומי הם אלו היראים ל'חסדו פרושו שמצפים למדת חסדו
שמוציא להם הקדוש ברוך הוא את זה שמתעורר בעת התפלה להמשיך משם
הרצון, הדר ואמר חזר ואמר את המיחלים לחסדו שפרושו אינון
דמצפאן ומחפאן בכל יומא ויומא למבעי מזונייהו מן קדשא בריך
הוא אלו שמצפים ומחכים בכל יום ויום לשעת התפלה כדי לבקש מזונם
מהקדוש ברוך הוא, משמע דכתיב את המיחלים ל'חסדו ולא כתוב

רבי ייסא סבא לא אתקין סעודתא בכל יומא רבי ייסא סבא לא
הכין סעודתו בכל יום, עד דבעא בעותיה קמי קדשא בריך הוא על
מזוני עד שבקש בקשתו והתפלל לפני הקדוש ברוך הוא על המזונות, אמר

עד דתתיהיב מבי מלפא, לבתר דכעי בעותיה קמי קדשא בריך
הוא, הנה מחכה שעטא חדא, אמר הא עידן דתתיהיב מבי מלפא,
מפאן ולהלאה אתקיננו סעודתא, ודא הוא ארחא דאינון דחלי
קדשא בריך הוא דחלי חטאה.

אינון חייביא דאזלין עקימין בארחי אורייתא, מה כתיב בהו,
(ישעיה ס"א) הוי משכימי בבקר שכר ירדפו, ועל דא רוצה
יהו"ה את יראיו את המיחלים לחסדו, לחסדו דייקא, (ס"א ובהא)
אשתמודען אינון בני מהימנותא בכל יומא ויומא.

מתוק מדבש

המיחלים ומחכים לשעת התפלה הראויה
להמשיך חסדו שמשם בא המזון.

אכל אינון חייביא דאזלין עקימין
בארחי אורייתא אלו הרשעים
שהולכים בדרך עקמה בדרך התורה,
מה כתיב בהו הוי משכימי בבקר
שכר ירדפו פרוש מיד שקמים משנתם
עוד קדם תפלתם משכימים לאכול
ולשתות, ומה שכתוב שכר ירדפו, רצונו
לומר שלא די להם ששותים משקה
המשכר, אלא עוד הם רודפים אחריו,
ואינם בוטחים ומיחלים לה' שיתן להם
צרכם, הפך מאמרו המיחלים לחסדו,
ועל דא ועל זה כותב רוצה יהו"ה
את יראיו את המיחלים לחסדו
שפרושו לחסדו דייקא רצונו לומר

לא נתקין סעודתא עד דתתיהיב
מבי מלפא כי אמר לא נכין את הסעודה
עד שתגתן מבית המלך, לבתר דכעי
בעותיה קמי קדשא בריך הוא הנה
מחכה שעטא חדא אחר שבקש
בקשתו מהקדוש ברוך הוא היה מחכה
שעה אחת, בדרך המבקש שממתין עד
שיקבל בקשתו, אמר הא עידן
דתתיהיב מבי מלפא אמר זהו הזמן
שתגתן הסעודה מבית המלך, מפאן
ולהלאה אתקיננו סעודתא מעתה
הכיננו את הסעודה, ודא הוא ארחא
דאינון דחלי קדשא בריך הוא
דחלי חטאה וזהו הדרך של אלו היראי
ה' יראי חסא, וזה שאמר רוצה ה' את
יראיו את המיחלים לחסדו, פרוש

הָדָא הוּא דְּכִתִּיב וַיֵּצֵא הָעַם וּלְקָטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ, יוֹם בְּיוֹמוֹ קֹאמֵר, וְלֹא דְּבַר יוֹם לְיוֹם אַחֵר, וְכָל כֶּף לָמָּה, לְמַעַן אֲנִסְגּוּ הִילָךְ בְּתוֹרָתִי אִם לֹא, בְּכָאן אֲשַׁתְּמוּדְעֵן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֵינּוֹן אֲזִילי בְּאַרְחַ מִישַׁר בְּאוֹרֵייתָא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מֵהֶכָּא, (משלי יג כה) צְדִיק אוֹכֵל לְשׁוֹכֵעַ נִפְשׁוֹ, בְּתַר דְּשִׁבְעַ נִפְשִׁיָּה מְלַצְלִי וּלְמַקְרִי בְּאוֹרֵייתָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי עַד לָא יְהִיב קֳדָשָׁא בְּרִיף הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אַבְחִין בֵּין אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וּבֵין אֵינּוֹן חִיבִיבֵי

מתוך מדבש

בְּאוֹרֵייתָא שְׂבָכַל יוֹם וְיוֹם הֵם הוֹלְכִים בְּדִרְךָ הַיְשָׁרָה שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי יֵשׁ לָהֶם בְּטַחֲוֹן וּמִקְוִים חֶסֶד א"ל כָּל יוֹם וְיוֹם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מֵהֶכָּא מִכָּאן אֲנוּ לּוֹמְדִים דְּרַבִּי הַצְדִּיקִים, דְּכִתִּיב צְדִיק אוֹכֵל לְשׁוֹכֵעַ נִפְשׁוֹ פְּרוּשׁוֹ בְּתַר דְּשִׁבְעַ נִפְשִׁיָּה מְלַצְלִי וּלְמַקְרִי בְּאוֹרֵייתָא אַחֵר שְׂשִׁבְעָה נִפְשׁוֹ מִתְּפִלָּה וְתוֹרָה, רַק אַחֵר כֶּף הוֹלֵךְ לְאַכּוֹל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי עַד לָא יְהִיב קֳדָשָׁא בְּרִיף הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל בֵּא וְרָאָה עַד שְׁלֹא נִתֵּן הַקְדוּשָׁה בְּרוּף הוּא אֵת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, אַבְחִין בֵּין אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא וּבֵין אֵינּוֹן חִיבִיבֵי דְלֹא אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא וְלֹא קִיִּימִין בְּאוֹרֵייתָא הַבְּחִין בֵּין אֵלּוּ בְּנֵי הָאֱמוּנָה וּבֵין אֵלּוּ הַרְשָׁעִים

שְׂמִכִּירִים וְיוֹדְעִים שֶׁהַמְּזוֹן כֹּא לָהֶם רַק מִחֶסֶדוֹ שֶׁל הַקְדוּשָׁה בְּרוּף הוּא וְלֹא בְּכֶחֶם, הַכֶּף הַרְשָׁעִים הַנּוֹכְרִים לְעִיל, וּבִהְיָ אֲשַׁתְּמוּדְעֵן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא וּבִזְוָה נִכְרִים אֵלּוּ בְּנֵי הָאֱמוּנָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם שְׂבוּטָחִים בּוֹ וְנִזְוָנִים מִצַּד חֶסֶד ה'.

הָדָא הוּא דְּכִתִּיב וַיֵּצֵא הָעַם וּלְקָטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ הֲרִי יוֹם בְּיוֹמוֹ קֹאמֵר שְׁלִקְטוּ רַק לְצִנְךָ אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְלֹא דְּבַר יוֹם לְיוֹם אַחֵר וְלֹא בְיוֹם זֶה עַל יוֹם אַחֵר, וְכָל כֶּף לָמָּה, לְמַעַן אֲנִסְגּוּ הִילָךְ בְּתוֹרָתִי אִם לֹא דְהֵיִינוּ בְּכָאן אֲשַׁתְּמוּדְעֵן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּכָאן בְּעֵנֵן הַפְּרִינְסָה נוֹדְעִים וְנִכְרִים אֵלּוּ בְּנֵי הָאֱמוּנָה, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֵינּוֹן אֲזִילי בְּאַרְחַ מִישַׁר

דלאו אינון בני מהימנותא ולא קיימין באורייתא, ובמה אבחיין לון, במן, כמה דאתמר אנסנו, וכל אינון דאשתכחו דאינון בני מהימנותא, רשים להו קדשא ברין הוא ברשימו דכתרא דחסד, כמה דאת אמר המיחלים לחסדו, ועל דא למען אנסנו, וכל אינון דלא משתכחי בני מהימנותא, אעדי מנייהו כתרא עלאה דא, ומנא אכריז ואמר (or) ובטן רשעים תחסר, ועם כל דא לא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר.

מתוך מדבש

לחסדו פרוש המיחלים להמשכת חוט של חסד, ועל דא ועל כן כתוב למען אנסנו למען ארים ואגדיל אותם למעלה, וכל אינון דלא משתכחי בני מהימנותא אעדי מנייהו כתרא עלאה דא וכל אלו שלא נמצאו בני אמונה הסיר מהם הארת מדת החסד העליונה, ומנא אכריז ואמר והמן בעצמו הכריז ואמר ובטן רשעים תחסר שלא היו שבעים מכל מה שלקטו מהמן, ועם כל דא ועם כל זה אחר כך לא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר.

שאינם בני אמונה ולא עומדים בקיום התורה, ובמה אבחיין לון ושואל כמה הבחיין אותם, ואמר במן בענין לקיטת המן, כמה דאתמר אנסנו שהוא גם לשון הנמית גם, רצונו לומר שאבחיין את ישראל ובזה ארים אותם למדרגה גבוהה, כי וכל אינון דאשתכחו דאינון בני מהימנותא רשים להו קדשא ברין הוא ברשימו דכתרא דחסד כל אלו שנמצאו בני אמונה רשם אותם הקדוש ברין הוא ברשם של ספירת החסד על ידי חוט של חסד הנמשך עליהם מלמעלה, כמה דאת אמר המיחלים

הקן היה מעלה ריחות של כל הבשמים שבגן עדן
כל אינון בני מהימנותא נפקי ולקטי, ומברכן שמא קדישא
עליה, והוא מנא הוה סליק ריחין דכל בוסמין דגנתא
דעדן, דהא ביה אתמשך ונחית לתתא, שויה לקמיה בכל טעמא
דאיהו בעי הכי טעים ליה.

ומברך למלכא קדישא עלאה, וכדין מתברך במעוי, והוה מסתפל
וידע לעילא, ואסתכי בחכמה עלאה, ועל דא אקרון דור

מתוק מדבש

מאמר "הקן היה מעלה ריחות של כל הבשמים שבגן עדן" יובא
בו דבר הברכה ברכת המוציא שברכו ישראל על הקן שהרגישו בו ריח
גן עדן וכל הטעמים שהיו רוצים לטעום בו, והקן היה מתברך במעוהם,
והיו יודעים ע"י להסתכל במרומים ובחכמה עליונה שבתורה.

(מקור המאמר מזהר פרשת בשלח דף סב ע"ב וצמ"א ר"כ כ"ה ע"א (מלני))

כל אינון בני מהימנותא נפקי ולקטי
כל אלו בני האמונה יצאו ולקטו,
ומברכן שמא קדישא עליה והיו
מברכים עליו את שם הקדוש, והיינו ברכת
המוציא (רמ"ק, וצ"ח) מ פורק ללמס סימן ס"ג
כמז דצרכי "הממטיר למס מן השמים", והוא
מנא הוה סליק ריחין דכל בוסמין
דגנתא דעדן וזה הקן היה מעלה ריחות
של כל הבשמים שבגן עדן, דהא ביה
אתמשך ונחית לתתא כי דרך הגן עדן
נמשך וירד למטה וקלט בתוכו את ריחות
של הגן עדן, וגם נפשות הצדיקים שבגן

עדן היו מתפננים ממנו, שויה לקמיה
כששם את הקן לפניו, אז בכל טעמא
דאיהו בעי הכי טעים ליה בכל טעם
שרצה לטעום את הקן היה טועם אותו.

ואחר אכילתו ומברך למלכא קדישא
עלאה היה מברך ברכת הגן למלך
הקדוש העליון (כדאיתא במסכת ברכות
דף מח עמוד ב, וזה לשונו משה תקן
לישראל ברכת הגן בשעה שירד להם מן),
וכדין מתברך במעוי ואז היה הקן
מתברך במעוי, והוה מסתפל וידע
לעילא והיה מסתפל וידע מה שיש

דָּעָה, וְאֵלֶּיךָ הוּא בְּנֵי מְהִימָנוּתָא, וְלִהוֹן אֲתִיבִיבִת אֲוִרִייתָא לְאַסְתִּכְּלָא
בָּהּ וּלְמַנְדַּע אֲרַחֲהָא.

וְאִינוּן דְּלֹא אֲשַׁתְּכָחוּ בְּנֵי מְהִימָנוּתָא, מַה כְּתִיב בְּהוּ (נמלכר יא ח)
שְׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ, מֵאֵי שְׁטוּ, שְׁטוּתָא הוּא נִסְבִּי לְגִרְמִייהוּ,
בְּגִין דְּלֹא הוּא בְּנֵי מְהִימָנוּתָא.

ברור האמת ע"פ המן

אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לָקְטוּ [וכו'], מֵאֵי קָא מִיִּירִי, אַחִיד בֵּר נָשׁ

מתוק מדבש

לְמַעַלָּה כִּי הָמָן לֹא הָיָה מֵאֶחָל גִּשְׁמִי
שִׁיעֶשֶׁה פֶּרֶשׁ וְיַעֲלֶה אָדָם שְׁעוֹשִׁים מִסְדָּה
בְּמַח מְלַדַּעַת וּמְלַשְׁכִּיל, לְכֹן וְאַסְתְּכִי
בְּחֻכְמָה עֲלָאָה וְהִסְתַּכַּל בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה
הִינֵנוּ בְּפִנִּימִיּוֹת סְתָרֵי תוֹרָה, וְעַל דָּא
אֲקָרוּן דוֹר דָּעָה וְעַל כֵּן נִקְרָא דוֹר
הַמִּדְבָּר דוֹר דָּעָה לְפִי שְׁהִיּוּ מְשִׁיגִים
בְּפִנִּימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְאֵלֶּיךָ הוּא בְּנֵי
מְהִימָנוּתָא וְאֵלֶּיךָ הוּא בְּנֵי הָאֱמוּנָה,
וְלִהוֹן אֲתִיבִיבִת אֲוִרִייתָא לְאַסְתִּכְּלָא

וְאִינוּן דְּלֹא אֲשַׁתְּכָחוּ בְּנֵי
מְהִימָנוּתָא וְאֵלֶּיךָ הוּא בְּנֵי
נִמְצָאוּ בְּנֵי אֱמוּנָה מַה כְּתִיב בְּהוּ שְׁטוּ
הָעָם וְלָקְטוּ, וְשׁוֹאֵל מֵאֵי שְׁטוּ מַה
פְּרוּשׁוֹ, וְאָמַר שְׁטוּתָא הוּא נִסְבִּי
לְגִרְמִייהוּ בְּגִין דְּלֹא הוּא בְּנֵי
מְהִימָנוּתָא לְקָחוּ שְׁטוֹת לְעֶצְמָם לְפִי
שְׁלֹא הָיָה בְּנֵי אֱמוּנָה

מֵאֶמֶר "בְּרוּר הָאֱמֶת ע"פ הָמָן" יתבאר בו הענין היחודי, בסגולת גילוי
האמת על פי המן שירד ברשותו של כל ראש משפחה בישראל.

(מקור המאמר בזהר פרשת נשלח דף סג ע"א ונצי"אורינו כרך ה' עמ' תרמח-תרנ"ט)

אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לָקְטוּ וְכו', מֵאֵי
קָא מִיִּירִי מַה בָּא לֵאמֹר לָנוּ בְּזָה
שְׁכַל אַחַד לָקַט לְפִי הָאוֹכְלִים, וְאָמַר
כְּגוֹן אַחִיד בֵּר נָשׁ בְּעֶבְדָּא אוֹ

בַּעֲבָדָא אוּ בְּאַמְתָּא וְאָמַר דְּהוּא דִּילִיָּה, אַתָּא חֲבֵרִיָּה וְאָמַר הָאִי עֲבָדָא דִּילִי הוּא, קָרִיבּוּ לְקָמִיָּה דְּמֹשֶׁה לְדִינָא, אָמַר לוֹן כְּמָה נִפְשָׁאן בְּבִיתְךָ, וְכִמָּא נִפְשָׁאן בְּבִיתִיָּה דְּדִין, אָמַר כֶּךָ וְכָךְ, וְהָהוּא שְׁעָתָא אָמַר לוֹן מֹשֶׁה לְקִטּוּ מִחֵר וְכָל חַד מִנֵּיכּוּ יִיתִי לְגַבְאִי, לְמַחֵר נִפְקוּ וְלִקְטוּ, וְאַתְיִין קָמִי מֹשֶׁה, שְׁוִיִין קָמִיָּה מְנָא הָוָה מְדִיד לִיָּה, אִי הָהוּא עֲבָדָא דְּדִין, אֲשַׁכַּח הָהוּא עוֹמְרָא דְּעֲבָדָא בְּהָהוּא מְנָא, דְּהָא חַד עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיָּה, מְדִיד לְדִין וְאַשְׁתַּכַּח חֲסָרָא הָהוּא מִיכְלָא דְּעֲבָדָא בְּהָהוּא מְנָא דִּילִיָּה, וְחַד עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיָּה, אָמַר עֲבָדָא דְּדִין הוּא, הָדָא

מתוק מדבש

מֹשֶׁה, שְׁוִיִין קָמִיָּה מְנָא הָוָה מְדִיד לִיָּה וְשִׁמּוּ לְפָנָיו אֶת הַכִּלִּי עִם הַקֶּן וְהָיָה מוֹדֵד אוֹתוֹ, אִי הָהוּא עֲבָדָא דְּדִין, אֲשַׁכַּח הָהוּא עוֹמְרָא דְּעֲבָדָא בְּהָהוּא מְנָא אִם הָעֵבֶד הוּא שֶׁל זֶה אֲזִי מִצָּא אֶת עֵמֶר הַקֶּן שֶׁל הָעֵבֶד בְּכִלִּי שֶׁל זֶה, דְּהָא חַד עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיָּה כִּי לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתוֹ הֵיכָּה עֵמֶר אֶחָד מִן, מְדִיד לְדִין וְאַשְׁתַּכַּח חֲסָרָא הָהוּא מִיכְלָא דְּעֲבָדָא בְּהָהוּא מְנָא דִּילִיָּה אַחֵר כֶּךָ מְדִיד לְהַשְׁנִי וְנִמְצָא חֲסֵר הָאֵכָל שֶׁל הָעֵבֶד בְּכִלִּי שֶׁלּוֹ, וְחַד עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיָּה וְהָרִי הֵיכָּה עֵמֶר אֶחָד לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתוֹ, אָמַר עֲבָדָא דְּדִין הוּא אֲזִי אָמַר מֹשֶׁה הָרִי תִּרְאוּ

בְּאַמְתָּא וְאָמַר דְּהוּא דִּילִיָּה אִם אַחֲזוּ אֲדָם בְּעֵבֶד אוּ בְּאַמָּה וְאָמַר שְׁהוּא שְׁלוֹ, אַתָּא חֲבֵרִיָּה וְאָמַר הָאִי עֲבָדָא דִּילִי הוּא כִּי חֲבֵרוּ וְאָמַר זֶה הָעֵבֶד הוּא שְׁלִי, קָרִיבּוּ לְקָמִיָּה דְּמֹשֶׁה לְדִינָא קָרִיבּוּ לְפָנַי מֹשֶׁה לְדִין, אָמַר לוֹן כְּמָה נִפְשָׁאן בְּבִיתְךָ שְׁאַל לָהֶם כְּמָה נִפְשוֹת יֵשׁ בְּבִיתְךָ, וְכִמָּה נִפְשָׁאן בְּבִיתִיָּה דְּדִין וְכִמָּה נִפְשוֹת יֵשׁ בְּבִיתוֹ שֶׁל זֶה, אָמַר כֶּךָ וְכָךְ כֹּל אֶחָד אָמַר כְּמָה נִפְשוֹת יֵשׁ לוֹ בְּבִיתוֹ, וְהָהוּא שְׁעָתָא אָמַר לוֹן מֹשֶׁה לְקִטּוּ מִחֵר וְכָל חַד מִנֵּיכּוּ יִיתִי לְגַבְאִי בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְקִטּוּ אֶת הַקֶּן לְמַחֵר וְכָל אֶחָד יָבִיא אֶת הַקֶּן אֵלָי, לְמַחֵר נִפְקוּ וְלִקְטוּ וְאַתְיִין קָמִי מֹשֶׁה לְמַחֵר יֵצְאוּ וְלִקְטוּ אֶת הַקֶּן וּבְאוּ לְפָנַי

הוא דכתיב איש לפי אכלו לקטו, וכתיב עמר לגלגלת מספר נפשתיכם.

ענין הקשי בפרנסה בכיכול לפני השי"ת

תנינן דקשין מזונותיו דבר נש קמי קדשא בריך הוא בקריעת ים סוף, הקא תרין גוויין אינון, ותרווייהו בארץ קשויט.

חד בגין דקדשא בריך הוא כל עובדוי בדינא וקשויט, ועל דינא

מתוך מדבש

שעבר זה הוא של פלוני, הדא הוא דכתיב איש לפי אכלו לקטו פרוש לפי מספר האוכלים, וכתיב זה הדבר אשר צוה ה' לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם, הרי שלקטו לפי מספר הנפשות.

מאמר "ענין הקשי בפרנסה בכיכול לפני השי"ת" בו מתבאר סוד הענין שאמרו חז"ל שקשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, והיינו מפני שכיון שנפתח מקור הפרנסה אזי הוא משפיע אף לרשעים, וכביכול קשה לפני השי"ת לפרנס את הרשעים.

(מקור המאמר הזה פרשת תרומה דף קע ע"א וציראוריו כדן ו' עמ' מקטת-מקל)

תנינן, דקשין מזונותיו דבר נש קמי קדשא בריך הוא בקריעת ים סוף הרי למדנו (פסמים דף קיט עמוד ב) שקשים מזונותיו של אדם לפני הקדוש ברוך הוא בקריעת ים סוף, רצונו לומר אפלו המזון של צדיקים גמורים גם כן קשה לפניו, כי כיון שנפתח מקור הפרנסה כבר נפתח לכל לצדיקים ולרשעים, וקשה לפניו לפרנס את הרשעים, ואמר הקא תרין גוויין אינון יש כאן שני אפנים לפרשו ותרווייהו בארץ קשויט ושניהם הם בדרך האמת. חד בגין דקדשא בריך הוא כל עובדוי בדינא וקשויט אפן אהד הוא, לפי שקל מעשיו של הקדוש ברוך

וְקָשׁוּט אֶתְקִיִּים כָּל עַלְמָא, וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא וּבְכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא
דִּין כָּל עַלְמָא בְּדִינָא, לְצַדִּיקִי וְלַרְשִׁיעִי וּלְכָל בְּנֵי עַלְמָא, כְּמָה
דְּאֵת אֲמַר (טו י"א) כִּי צַדִּיק יִהְיֶה יְהוָה צְדָקוֹת אֶהְבֵּה.

וְכַד אִיהוּ דִּין בְּנֵי נֶשֶׁא וְחָמִי בְּנֵי נֶשֶׁא כְּמָה חֲיִיבִין וְכְמָה חֲטָאִין
קָמִיָּה, בְּדִין קָשָׁה בְּעִינְיָ לְמִיָּהֵב לִזְוִן מְזוֹנָא בְּכָל זְמַנָּא, בְּגִין
דְּאִית לִיהָ לְמִיזִין חֲיִיבִיא וּלְאִינוֹן דְּחֲטָאִין.

וְאִיהוּ עֲבִיד עֲמָהוֹן לְגִו מְשׁוּרֵת הַדִּין, וְזִין וּמְפָרְגִים לִזְוִן כְּפֻום
חֶסֶד עֲלָאָה, דְּאֶתְמַשֵּׁף וְאֶתְנַגִּיד עַל כָּל (ס"א עֲמִין וּבְנִין)

מִתּוֹק מַדְבֵּשׁ

וְכַד אִיהוּ דִּין בְּנֵי נֶשֶׁא וְחָמִי בְּנֵי
נֶשֶׁא כְּמָה חֲיִיבִין וְכְמָה
חֲטָאִין קָמִיָּה וְכִשְׁהוּא דִּין אֵת בְּנֵי אָדָם
וְרוּאָה כְּמָה בְּנֵי אָדָם הֵם רְשָׁעִים בְּמִזִּיד
וְכְמָה הֵם חוֹטְאִים לְפָנָיו בְּשׁוֹגֵג, בְּדִין
קָשָׁה בְּעִינְיָ לְמִיָּהֵב לִזְוִן מְזוֹנָא
בְּכָל זְמַנָּא אִזְ קָשָׁה בְּעִינְיָ לְתַת לָהֶם
מְזוֹנוֹת תְּמִיד, בְּגִין דְּאִית לִיהָ לְמִיזִין
חֲיִיבִיא וּלְאִינוֹן דְּחֲטָאִין לְפִי שֵׁישׁ
לֹא לִזְוִן גַּם אֵת הָרְשָׁעִים וְאֵת הַחוֹטְאִים.

אָבֵל וְאִיהוּ עֲבִיד עֲמָהוֹן לְגִו מְשׁוּרֵת
הַדִּין וְזִין וּמְפָרְגִים לִזְוִן הוּא עוֹשֶׂה
עֲמָהֶם לְפָנִים מְשׁוּרֵת הַדִּין וְזִין וּמְפָרְגִים
אוֹתָם, כְּפֻום חֶסֶד עֲלָאָה דְּאֶתְמַשֵּׁף
וְאֶתְנַגִּיד עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא כְּפִי

הוּא הֵם בְּדִין וְאֶמֶת, כִּי אֶמֶת הוּא הַתְּפָאֶרֶת
הַמְרַחֵם עַל הַכָּל, וְדִין הוּא הַמְלַכּוֹת הַדִּנָּה
אֵת הָעוֹלָם, וְאֵם בְּעַל הַרְחֻמִּים רוּחָה
לְהַשְׁפִּיעַ, עוֹבֵר הַשְׁפַּע דֶּרֶךְ הַמְלַכּוֹת
לְהַשְׁכִּינָה וְדִנָּה אֵת הָעוֹלָם אִם רָאוּי לְקַבֵּל
אֵת הַשְׁפַּע אִם לֹא, וְעַל דִּינָא וְקָשׁוּט
אֶתְקִיִּים כָּל עַלְמָא וְעַל דִּין וְאֶמֶת
מִתְקִים כָּל הָעוֹלָם, וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
וּבְכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא דִּין כָּל עַלְמָא
בְּדִינָא לְצַדִּיקִי וְלַרְשִׁיעִי וּלְכָל בְּנֵי
עַלְמָא וּבְכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל זְמַן וְזְמַן הוּא
דִּין אֵת הָעוֹלָם בְּדִין לְצַדִּיקִים וְלַרְשָׁעִים
וּלְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם שְׁהֵם הַבְּיָנוּנִים שְׁהֵם רַב
הָעוֹלָם, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
כִּי צַדִּיק יִהְיֶה יְהוָה צְדָקוֹת אֶהְבֵּה וְצְדָקוֹת
הֵם צְדָק עֲלִיזָה בִּינָה וְצְדָק תַּחְתּוֹן מְלַכּוֹת,
וְהַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא אוֹהֵב אֵת דִּינָם.

בְּנֵי עֲלָמָא, וּבִיָּה אִיהוּ זֶן וּמִפְרָגְס לְכָלָא, לְצַדִּיקִי וּלְחִסְדִּי וּלְרִשְׁיָעִי
וּלְכָל אֵינוֹן בְּנֵי עֲלָמָא, וּלְכָל חֵיוֹן וּבַעֲיָרִי חֻקְלָא וְעוֹפִי שְׁמַיָּא,
מִקְרָגִי רֵאמִים עַד בִּיצֵי פִלְמִי, וְלֹא אֲשַׁתָּאָר בְּעֲלָמָא דְאִיהוּ לֹא
זֶן וּמִפְרָגְס לְכָלָא, אִף עַל גַּב דְקָשָׁה קַמִּיָּה לְפֻּם עוֹבְדִין דְבָגִי
עֲלָמָא פְקָרִיעַת יָם סוּף.

בְּאֵכִילַת הַמֶּן נִתְאַחֲזוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
כְּתִיב (שם טז ד) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְעַל דָּא קֳרַבְנָא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

חֲסֵד הַעֲלִיּוֹן הִנְמִשָּׁף עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וּבִיָּה אִיהוּ זֶן וּמִפְרָגְס לְכָלָא וּבִיָּה
הוּא זֶן וּמִפְרָגְס לְכָל, לְצַדִּיקִי וּלְחִסְדִּי וּלְרִשְׁיָעִי וּלְכָל אֵינוֹן בְּנֵי עֲלָמָא
לְצַדִּיקִים וּלְחִסְדִּים וּלְרִשְׁעִים וּלְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם שְׁהִם הַבִּינוּנִים, וּלְכָל חֵיוֹן
וּבַעֲיָרִי חֻקְלָא וְעוֹפִי שְׁמַיָּא מִקְרָגִי רֵאמִים עַד בִּיצֵי פִלְמִי וּלְכָל חַיּוֹת
וּבִהֲמוֹת הַשָּׂדֶה וְעוֹף הַשָּׁמַיִם מִקְרָגִי רֵאמִים עַד בִּיצֵי כְנִים, וְלֹא אֲשַׁתָּאָר
בְּעֲלָמָא דְאִיהוּ לֹא זֶן וּמִפְרָגְס לְכָלָא וְלֹא נִשְׁאָר בְּעוֹלָם אֶת מִי שֶׁהוּא אֵינוֹן זֶן
וּמִפְרָגְס, אִף עַל גַּב דְקָשָׁה קַמִּיָּה לְפֻּם עוֹבְדִין דְבָגִי עֲלָמָא פְקָרִיעַת
יָם סוּף אִף עַל פִּי שְׁקָשָׁה לְפָגִיו לְפִי מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם פְקָרִיעַת יָם סוּף.

מֵאָמֵר "בְּאֵכִילַת הַמֶּן נִתְאַחֲזוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת" בּו מוֹבֵא
עֵינֵן סְגוּלַת הַמֶּן שֶׁלֹּהֲדוּתוֹ לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְכֵן זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְהַתְעַלּוֹת עַל
יָדוֹ בְּמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת.

(מקור המאמר זוהר פרשת תזריע דף קפג ע"א וצנצאוריט כרך ח' עמ' נ"א)

כְּתִיב הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם פְּרוֹשׁ [מִבְּחִינַת] הַתַּפְּאָרֶת
הַנִּקְרָא שְׁמַיָּם, כִּי שָׁם עָלוּ וְנִתְאַחֲזוּ בּוֹ, וְעַל דָּא קֳרַבְנָא דִּיּוֹמָא דָּא נִהְמָא
וּבְכִנְגָדוֹ הוּא סוּד חֲגַ הַשְּׁבֻעוֹת, וְאָז נִתְּנָה הַתּוֹרָה וְזָכוּ לְחֵירוֹת גְּמוּלָה מִהַבִּינָה,
וְעַל דָּא קֳרַבְנָא דִּיּוֹמָא דָּא נִהְמָא

דְּיוֹמָא דָּא נִהְמָא אִיהוּ, וְעַל נִהְמָא אֲתִקְרִיבוּ כָּל שְׂאֵר קְרִבְנִין,
 דְּנִהְמָא אִיהוּ עֶקֶר, דְּכִתִּיב (ויקרא כג יט) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שְׁבַעַת
 כֶּבֶשִׂים וְגו', וְכִתִּיב (ספ פסוק יז) מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה
 וְגו', דְּדָא אִיהוּ נִהְמָא דְאַחֲכִימוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל חֲכַמְתָּא עֲלָאָה
 דְּאוֹרֵייתָא, וְעָאִלוּ בְּאַרְחָא.

עֲנִין הִתְעַלּוֹת בְּאֲכִילַת הַמֶּן הִיְתָה כְּדִי לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר
 כִּד יִהְיֶה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲטָעִים לֵהוּ מֵהוּא
 נִהְמָא עֲלָאָה דִּהְהוּא אֲתֵר, וּמִגּוֹ הֵהוּא נִהְמָא הוּוּ יִדְעִין

מתוק מדבש

אִיהוּ וְעַל כֵּן הִקְרַבְנָן שֶׁל יוֹם חַג
 הַשְּׁבוּעוֹת עֶקֶר הוּא הַשְּׁמִי לֶחֶם כִּנְגֹד
 הַמֶּן, וְעַל נִהְמָא אֲתִקְרִיבוּ כָּל שְׂאֵר
 קְרִבְנִין וְעַל שְׁמִי הַלֶּחֶם הִקְרִיבוּ בְּיוֹם
 הַשְּׁבוּעוֹת אֵת כָּל שְׂאֵר הַקְּרִבְנוֹת,
 דְּנִהְמָא אִיהוּ עֶקֶר כִּי הַלֶּחֶם הוּא
 הָעֶקֶר דְּכִתִּיב וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם
 שְׁבַעַת כֶּבֶשִׂים וְגו' וְכִתִּיב וְעוֹד
 כְּתוּב מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם
 תְּנוּפָה וְגו' וְכָל הַקְּרִבְנוֹת הֵיוּ טָפִלִים
 אֶל הַלֶּחֶם, דְּדָא אִיהוּ נִהְמָא
 דְאַחֲכִימוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל חֲכַמְתָּא
 עֲלָאָה דְּאוֹרֵייתָא וְעָאִלוּ בְּאַרְחָא
 שְׁוֵהוּ הַלֶּחֶם דִּהֵינּוּ הַמֶּן שְׁהֲכִימוּ
 וְהִשְׁכִּילוּ בּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּחֻכְמָה עֲלִיוְנָה שֶׁל
 הַתּוֹרָה וְנִכְנְסוּ בְּדִרְכֶיהָ, כִּי סִגְלַת הַמֶּן
 לְקַבֵּל עֲלֵיוּ עַל הַתּוֹרָה וְלִהְשָׁכִיל בָּהּ
 וְלִפְתּוֹחַ הַלֵּב.

מֵאַמֵּר עֲנִין הִתְעַלּוֹת בְּאֲכִילַת הַמֶּן הִיְתָה כְּדִי לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר
 יִתְבָּרַר בּוֹ עֲנִין הַהִמְעָמָה שֶׁהַטָּעִים הִקְבִּ"ה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאֲכִילַת הַמֶּן דִּהֵינּוּ
 מַלְחָם הָעֲלִיין כְּדִי לַהֲבִין בַּסּוּדוֹת הַתּוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה לַלְבֵּת בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

(מקור המאמר זוהר פרשת תלוי דף קפג ע"ב ונצי"אוינו כרך ח' עמ' נד)

כִּד יִהְיֶה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא הוּא אֵת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, אֲטָעִים לֵהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל לִכֵּן כְּשֶׁנֶּמֶן הַקִּדּוֹשׁ בְּרִיךְ מֵהוּא נִהְמָא עֲלָאָה דִּהְהוּא אֲתֵר

ומסתכלין ברזי דאורייתא, למהך בארץ מישר, והא אוקמוה מלה
אינון חכרייא ברזין (ס"א אלין דקאמרן) כדקאמרן.

בירידת הקן היה מאיר בכל העולמות

תא חזי, מנא דהנה נחית להו לישראל במדברא, ההוא מנא
הנה מטלא דלעילא, דהנה נחית מעתיקא סתימא דכל
סתימין, וכד הנה נחית, הנה נהורייה נהיר בכלהו עלמין, ומגיה
אתון חקל דתפוחין ומלאכי עלאי, וכד הנה נחית לתתא, ושלטי

מתוק מדבש

הטעים אותם מלחם העליון שהוא הקן
לחם מן השמים, ומגו ההוא נהמא
הו ידעין ומסתכלין ברזי דאורייתא
למהך בארץ מישר ומתוף לחם זה
שהיה כמעט רוחני היו יודעים ומסתכלים
בסודות התורה כדי ללכת בדרך הישר,

מאמר "בירידת הקן היה מאיר בכל העולמות" כאן גילה הרשב"י
ז"ע את המקור העליון בעליונים שממנו נשפע הקן והארתו לכל העולמות
עד שנצטמצם זו הודו בירידתו.

(מקור המאמר זוהר פרשת צלק דף ע"א וצנזאורינו כרך יג עמ' תרסא)

תא חזי בא וראה ראיה לדבר, מנא
דהנה נחית להו לישראל
במדברא כי הקן שהיה יורד לישראל
במדבר, ההוא מנא הנה מטלא
דלעילא זה הקן היה יורד מטל
שלמעלה, דהיינו [מבחינת] התפארת
הנקרא השמים, לכן היה נקרא (שמות טו
ז) לחם מן השמים, דהנה נחית
מעתיקא סתימא דכל סתימין שהיה
יורד [מבחינת] עתיק הסתום מכל
הסתומים, על ראש התפארת וכד הנה
נחית וכשהיה יורד משם, הנה נהורייה
נהיר בכלהו עלמין היה אורו מאיר
בכל העולמות, דהיינו בכל בחינות
התפארת, ומגיה אתון חקל דתפוחין
ומלאכי עלאי ומשם היה נזון חקל
תפוחים שהוא השכינה, ומגיה נמשך
השפע למלאכים העליונים, וכד הנה

בִּיה אֲוִירָא דְעֻלְמָא, אַגְלִיד וְאַשְׁתַּנִּי זִיּוּיָה, וְלֹא הָוָה זִיּוּיָה אֱלָא
בְּמָה דְּכַתִּיב (נמדנר יא 1) וְהָמָן כְּזָרַע גֵּד הוּא וְגו', וְלֹא יִתֵּיר.

תוֹעֵלֶת הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח לְהַשִּׁי"ת הַמְּפָרְנִים אֶת בְּרוּאִיו
אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, תַּנְיִנָּה, כָּל מֵאן דְּאָמַר תְּהֵלָה לְדוֹד בְּכָל יוֹם
תֵּלַת זְמָנִין, אִיהוּ בַר עֻלְמָא דְּאִתִּי, וְהָא אֲתָמַר טַעְמָא, אִי
בְּגִין פְּרִנְסָה וּמְזוֹנָא דְּכָל עֻלְמִין, תְּרִין זְמָנִין אֵינּוֹן בְּכָל יוֹמָא,

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

נְחִית לְתַתָּא וְשְׁלִיט בִּיה אֲוִירָא זִיּוּ, וְלֹא הָוָה זִיּוּיָה אֱלָא בְּמָה
דְּעֻלְמָא וּכְשֶׁהִיָּה הָמָן יוֹרֵד לְמִטָּה לְעוֹלָם דְּכַתִּיב וְלֹא הָיָה זִיּוּ אֱלָא כְּמוֹ שְׁכַתוּב
הָוָה וְשָׁלַט בּוֹ אֲוִיר הָעוֹלָם, אַגְלִיד וְהָמָן כְּזָרַע גֵּד הוּא וְעֵינּוּ כְּעֵין
וְאַשְׁתַּנִּי זִיּוּיָה נִגְלַד וְנִקְרַשׁ וְנִשְׁתַּנָּה הַבְּדִלָח, וְלֹא יִתֵּיר וְלֹא יוֹתֵר.

מֵאָמַר "תוֹעֵלֶת הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח לְהַשִּׁי"ת הַמְּפָרְנִים אֶת בְּרוּאִיו" יתחוויר
בו דבר רום מעלת השירות ותשבחות של דוד המלך ע"ה להשי"ת בענין מזונות
האדם, אשר נותנים כח כביכול להשכינה הק' להשפעת המזון לתחתונים.

(מקור המאמר זוהר פרשת פנחס דף רכו ע"א, ונבאוריטו כרך יד עמ' קפד-קפו)

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, תַּנְיִנָּה לְמַדְנֹה (פְּמִסְקָה
בְּרִכּוֹת דף 7 עמוד ב), כָּל מֵאן דְּאָמַר
תְּהֵלָה לְדוֹד בְּכָל יוֹם תֵּלַת זְמָנִין
כָּל מִי שְׁאֹמַר מְזֻמָּה תְּהֵלָה לְדוֹד בְּכָל
יוֹם שֶׁלֹּשׁ פַּעַמִּים, אִיהוּ בַר עֻלְמָא
דְּאִתִּי הוּא בֶּן עוֹלָם הָבָא, וְהָא אֲתָמַר
טַעְמָא וְהָיִי לְמַדְנֹה טַעְמֹה (סג) לְפִי
שְׁכַתוּב בּוֹ פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל
חַי רְצוֹן, שֶׁהוּא בְּקִשְׁת מְזוֹן לְכָל חַי,
וְשׁוֹאֵל אִי בְּגִין פְּרִנְסָה וּמְזוֹנָא דְּכָל
עֻלְמִין אִם הַטַּעַם הוּא מִחֲמַת פְּרִנְסָה
וְהַמְזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, הִיָּה דִּי לוֹמַר
שְׁתִּי פַּעַמִּים, בְּתֵהֱלָה לְדוֹד שֶׁל אַחֵר
הַעֲמִידָה, וּבְתֵהֱלָה לְדוֹד שֶׁל מִנְחָה, כִּי
תְרִין זְמָנִין אֵינּוֹן בְּכָל יוֹמָא בְּצִפְרָא
וּבְפִנְיָא שְׁתִּי פַּעַמִּים הֵם לְמִזוֹן בְּכָל

בַּצִּפּוֹרָא וּבַפְּנִיָּא, דְּכְתִיב (שמות טז ט) בְּתַת יְהו"ה לָכֶם בַּעֲרֹב בָּשָׂר וּגּוֹמֵר, אֲמַאי תַּלְת זְמָנִין בְּכָל יוֹמָא, אֵלֹא תִרְיִן לְמִזּוּנָא דְּבָנֵי אֲנָשָׁא, וּדְכָל עֲלָמָא, וְחַד לְמִיָּהב תּוּקָפָא לְהֵהוּא אַתְר דְּפִתִּיחוּ יְדוּי.

וּתְרִין מִזּוּנִין אֵלִין מְשַׁנֵּין דָּא מִן דָּא, וְכִלְהוּ תַּלְת מִזּוּנֵי כְּתִיבִי הֵכָא, (תהלים קמ"ט) וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בַּעֲתוֹ, דָּא מִזּוּנָא דְּעִתִּירִי, דִּיְהִיב מִיכְלָא סְגִי בַּעֲתוֹ, הָא חַד. תִּרְיִן, דְּכְתִיב וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, דָּא מִזּוּנָא דְּמִסְכְּנֵי, דְּאִינוּן שְׁבַעֲיָן מִרְצוֹן.

מתוק מדבש

וּתְרִין מִזּוּנִין אֵלִין מְשַׁנֵּין דָּא מִן דָּא וּשְׁנֵי מִזּוּנוֹת אֵלוּ שֶׁל בְּנֵי אָדָם, הֵם מְשַׁנִּים זֶה מִזֶּה כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאַזִּיל, וְכִלְהוּ תַּלְת מִזּוּנֵי כְּתִיבִי הֵכָא וְכָל הַשְּׁלֵשָׁה מִינֵי מִזּוּנוֹת כְּתוּבִים כְּאֵן בְּתִהֲלָה לְדוֹר, כִּי מֵה שֶׁכְּתוּב וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בַּעֲתוֹ, דָּא מִזּוּנָא דְּעִתִּירִי זֶה נֶאֱמָר עַל הַמִּזּוּנוֹת שֶׁל הַעֲשִׂירִים, דִּיְהִיב מִיכְלָא סְגִי בַּעֲתוֹ שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹתֵן לָהֶם מִזּוֹן מְרַבָּה בַּעֲתוֹ, הָא חַד הָרִי מִזּוֹן אֶחָד. תִּרְיִן מִזּוֹן הַשְּׁנִי, דְּכְתִיב וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, דָּא מִזּוּנָא דְּמִסְכְּנֵי זֶהוּ הַמִּזּוֹן שֶׁל עֲנִיִּים, דְּאִינוּן שְׁבַעֲיָן מִרְצוֹן שֶׁהֵם שְׁבַעֲיָן מִרְצוֹן, דִּיְהִינּוּ מִמֶּה שֶׁמֵּאֲמִינִים שֶׁכֶּף הוּא רִצּוֹן ה', (פְּשִׁן) שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבָרְכָה אֲחִינוּ עֲשִׂיר הַשָּׁמַיִם (פְּתִלְקוּ), וְלֹא

יוֹם בְּבֹקֶר וּבַעֲרֹב, דְּכְתִיב כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה, בְּתַת יְהו"ה לָכֶם בַּעֲרֹב בָּשָׂר לְאָכַל, וְלֶחֶם בְּבֹקֶר לִשְׂבֹּעַ, אִם כֵּן אֲמַאי תַּלְת זְמָנִין בְּכָל יוֹמָא לְמַה צְרִיךְ לְהַנְכִּיר שְׂבֹח נְתִינַת הַמִּזּוֹן שֶׁל פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, וּמִשְׁבִּיעַ אֵלֹא תִרְיִן לְמִזּוּנָא דְּבָנֵי אֲנָשִׁי אֵלֹא שְׁתֵּי פְעָמִים אוֹמְרִים פּוֹתַח אֶת יָדָךְ בְּשִׁבִּיל הַמִּזּוֹן שֶׁל בְּנֵי אָדָם בַּעֲרֹב וּבְבֹקֶר, וְגַם אֶחָד לַעֲשִׂירִים וְאַחַד לַעֲנִיִּים כְּדִלְקָמֵן, וּדְכָל עֲלָמָא וְשֶׁל כָּל הָעוֹלָם דִּיְהִינּוּ הַמִּזּוֹן שֶׁל הַכֹּהֲנוֹת וְהַחִיּוֹת וְהַעוֹפּוֹת, שֶׁהֵם נִכְלָלִים בְּפִרְכֵּי נִסְתָּ בְּנֵי אָדָם, וְחַד לְמִיָּהב תּוּקָפָא לְהֵהוּא אַתְר דְּפִתִּיחוּ יְדוּי וְמֵה שְׁאִמְרִים תִּהְלֵה לְדוֹר בְּזִמְרִינָא, הוּא לְתַת תִּקְוָה וְכַח לְמִקּוּם הַהוּא שֶׁפִּתּוּחָה יָדוֹ, דִּיְהִינּוּ אֵל הַמְלָכוֹת שֶׁמִּמֶּנָּה יוֹרֵד הַמִּזּוֹן לְהַתְּחַתּוּנִים.

וְלֹא מִגּוֹ מִיִּכְלָא סָגִי. תֵּלֶת, דְּכְתִיב פּוֹתַח אֶת יָדָךְ, דָּא תּוֹקְפָא לְהֵהוּא אַתְר, דְּבִפְתִיחוּ דִידוּי, נִפְקָא רְצוֹן וְשִׁבְעָא לְכָלֵּא.

תו, הָכִי אוֹלִיפְנָא, דְּלֹאוּ אִיהוּ אֱלָא תְּרִי זְמַנִּי, בְּגִין מְזוֹנָא וּפְרִנְסָה בְּכָל יוֹמָא, דְּאֵלִין חִיּוּבָא עַל בְּר נֶשׁ, וְאִי אָמַר יִתִּיר, לֹאוּ בְּגִין חוּבָה אִיהוּ, אֱלָא בְּגִין שְׂבָחָא גּוֹ תוֹשְׁבָחָן דְּזִמְרֹת דְּדוֹד מְלָכָא, (ס"א) דְּנִפְיָא דְּדוּי דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְרִיךְ, וְשִׁבְעִים מְרָצוֹן, וְעַל דָּא לֹאוּ חִיּוּבָא הוּא אֱלָא תְּרִי זְמַנִּי בְּיוֹמָא, וְשִׁבְחָא אִיהוּ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַת לוֹ זְמִירוֹת דְּדוֹד מְלָכָא, מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּפְרִנְסָה

מתוק מדבש

וְאִי אָמַר יִתִּיר לֹאוּ בְּגִין חוּבָה אִיהוּ וְאִם אָמַר יוֹתֵר אֵינּוּ מְשׁוּם שְׁהוּא חוּב, אֱלָא בְּגִין שְׂבָחָא גּוֹ תוֹשְׁבָחָן דְּזִמְרֹת דְּדוֹד מְלָכָא אֱלָא בְּשִׁבִּיל הַשְׁבַּח שְׁאוּמֵר בְּתוֹךְ הַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל הַזְּמִירוֹת שֶׁל דוֹד הַמֶּלֶךְ, דְּהֵינּוּ בְּתוֹךְ פְּסוּקֵי דְּזִמְרָה, רְצוֹנוֹ לומר שֶׁמְשַׁבְּחִים לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמַכִּין מְזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו, מֵאִי טַעְמָא מֵהוּ הַשְׁעָם שֶׁבְּזִמְרֹת הוּא רַק שֶׁבַח לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא בִקְשָׁת פְּרִנְסָה, וְאוּמַר בְּגִין דְּפְרִנְסָה לֹא חֲזִי לְמִשְׁאַל אֱלָא בְּתַר צְלוּתָא וּפְרִנְסָה דְּמֵאֲרִיָּה לְפִי שְׁאִין רְאִי לְבַקֵּשׁ עַל פְּרִנְסָה אֱלָא אַחֵר תְּפִלַּת הַעֲמִידָה שֶׁהִיא פְּרִנְסַת קוֹנֵן, רְצוֹנוֹ לומר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה הִיא סוֹד הַמְּשַׁכֵּת הַשְׁפַּע

מִגּוֹ מִיִּכְלָא סָגִי וְלֹא מִתּוֹךְ מֵאֲכָל מְרַבָּה. תֵּלֶת מְזוֹן הַשְּׁלִישִׁי דְּכְתִיב פּוֹתַח אֶת יָדָךְ, דָּא תּוֹקְפָא לְהֵהוּא אַתְר זֶהוּ לְתַת תְּקוּף וְכַח לְמָקוֹם הַמְּלָכוּת [הַשְּׁכִינָה], דְּבִפְתִיחוּ דִידוּי נִפְקָא רְצוֹן וְשִׁבְעָא לְכָלֵּא שְׂבַפְתִּיחַת יְדִיהּ יוֹצֵא רְצוֹן וְשִׁבְעָא לְכָל חֵי, וְהֵינּוּ "וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חֵי רְצוֹן".

תו, הָכִי אוֹלִיפְנָא וְעוֹד כֶּף לְמִדָּתִי, דְּלֹאוּ אִיהוּ אֱלָא תְּרִי זְמַנִּי שְׂבַקְשַׁת הַפְּרִנְסָה בְּפִסּוּק פּוֹתַח אֶת יָדָךְ אֵינָהּ אֱלָא שְׁתֵּי פְעָמִים בְּיוֹם, בְּגִין מְזוֹנָא וּפְרִנְסָה בְּכָל יוֹמָא בְּשִׁבִּיל הַמְּזוֹן וְהַפְּרִנְסָה שְׂבָכָל יוֹם, דְּאֵלִין חִיּוּבָא עַל בְּר נֶשׁ שְׁאֵלוּ הַשְּׁתֵּי פְעָמִים בְּיוֹם חִיּוּב הוּא עַל הָאֲדָם לְבַקֵּשׁ פְּרִנְסָתוֹ,

לא חזי למשאל אלא בתר צלותא ופרנסה דמאריה, מלפא ייכול בקדמיתא, ולבתר ייכלון עבדוי.

כל העולם נזון בשביל ישראל

רבי יצחק פתח, (דנריס מ') ואכלת ושבעת וברכת את יהו"ה אלהי"ך וגו', כמה זכאין אינון ישראל דקדשא ברין הוא אתרעי בהו, וקריב לון לגביה מכל עמין, ובגינהון דישראל יהיב מזונא ושבעא לכל עלמא, ואלמלא ישראל, לא יהיב קדשא ברין הוא מזונא לעלמא.

מתוך מדבש

להקדוש ברוך הוא כביכול, לכן מלפא ייכול בקדמיתא בשעת התפלה המלך לאכל תחלה, כלומר שיקבל השפע תחלה, עבדיו שהם בני ישראל, כי רק אחר התפלה נמשך השפע לישראל.

מאמר "כל העולם נזון בשביל ישראל" מובא בו עצם כח השפעת המזון לכל העולם שהוא דווקא ע"י ישראל, וכמו כן מתבאר ההבדל בישראל כאשר היו שרויים על אדמתם לבין מצבם בזמן הגלות שממנו נגאל בקרוב אמן.

(מקור המאמר זוהר פרשת תרומה דף קנז ע"ב וצילאורינו כרך 1 ע"א דף טז-שכא)

רבי יצחק פתח לפרש מה שכתוב ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהי"ך וגו', והקדים ואמר כמה זכאין אינון ישראל דקדשא ברין הוא אתרעי בהו כמה מאשרים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא בתר בהם ברצונו הטוב בלי שום טעם וסבה, ואוהב אותם באהבה שאינה תלויה בדבר שאינה בטלה לעולם, וקריב לון לגביה מכל עמין וקרב אותם אליו מכל העמים, ובגינהון דישראל יהיב מזונא ושבעא לכל עלמא ובשביל ישראל הוא נותן מזון קראי ושבע ברבוי השפע לכל ברואי עולם המתפרנסים למטה, ואלמלא ישראל, לא יהיב קדשא ברין הוא מזונא לעלמא ואם לא ישראל, לא היה נותן הקדוש ברוך הוא מזון לברואי העולם, והיה העולם קלה ואבד.

והשתא דישראל אינון בגלותא על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא על חד תרין.

בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא, הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה, ואינון יהבי חולק תמצית לעמין, ועמין בלהו לא אתזנו אלא מתמצית, והשתא דישראל אינון בגלותא, אתהפך בגוונא אחרא.

מתל למלכא דאתקין סעודתא לבני ביתיה, כל זמנא דאינון

מתוך מדבש

דאצילות, ואינון יהבי חולק תמצית לעמין והם נתנו חלק התמצית להאמות, ועמין בלהו לא אתזנו אלא מתמצית, וכל האמות לא נזנו אלא מתמצית, לפי שישראל היו יושבים ראשונה במלכות שמים ומקבלים עקר השפע ונותנים תמציתם לשרי אמות העולם והם היו מפרנסים את אמותם למטה, והשתא דישראל אינון בגלותא אתהפך בגוונא אחרא ועתה שישראל הם בגלות והשכינה גלתה בין השרים נהפך הדבר באופן אחר, שהשכינה משפעת שפע מרבה אל שרי האמות כדי שיגיע קצת שפע לפרנסת ישראל.

מתל למלכא דאתקין סעודתא לבני ביתיה משל למלך שהתקין והכין סעודה לבני ביתו, כל זמנא דאינון

ואם תאמר מינח בזמן שישראל אדם, אבל בזמן שישראל דחופים ודחיים בגלות מה איכא למימר, לזה אמר והשתא דישראל אינון בגלותא ועתה שישראל הם בגלות, על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא על חד תרין על אחת כמה וכמה שכל האמות מקבלות מזונות על אחת שמים, כלומר שהם נוטלים עתה חלק יותר ממה שנטלו קדם הגלות כדי שיגיע מהם התמצית לישראל.

ומפרש ואמר כי בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא בשעה שישראל היו בארץ הקדושה ובית המקדש היה קים, הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה היה יורד להם שפע המזון ממקום עליון והיינו ממלכות [השכינה]

עבדי רעותיה אכלי סעודתא עם מלפא, ויהבי לכלבי חולק גרמין למגרר, בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלפא, מלפא יהיב כל סעודתא לכלבי, וסליק לון גרמי.

בגוונא דא, כל זמנא דישראל עבדי רעותא דמאריהון, הא על פתורא דמלפא אינון אכלי, וכל סעודתא אתתקן להון, ואינון מההוא חדרה דלהון, יהבי גרמי דאיהו תמצית לעמין.

וכל זמנא דישראל לא עבדי רעותא דמאריהון, אזלי בגלותא, והא סעודתא לכלבי, ואסתלק לון תמצית [וכו'].

מתוק מדבש

אכלי תרי על שלחן המלך הם אוכלים, והיינו שפע מהשכינה שהיא סוד שלחן המלך שהוא הקב"ה, וכל סעודתא אתתקן להון וכל הסעודה נתקן והוכן להם, ואינון מההוא חדרה דלהון וישראל משמחתם דהיינו בזמן שמחתנו בחג הסוכות, יהבי גרמי דאיהו תמצית לעמין נותנים העצמות שהוא התמצית לכל העמים, והיינו שבאים פרי החג שמתמצטים והולכים, להראות שהם נוטלים למטה בסוד המעוט.

וכל זמנא דישראל לא עבדי רעותא דמאריהון אזלי בגלותא וכל זמן שישראל אינם עושים רצון קונם, כלומר שאינם נפאין שיתחדר יחוד העליון על ידם, אז הם הולכים בגלות והשכינה גולה עמם, והא סעודתא לכלבי

עבדי רעותיה אכלי סעודתא עם מלפא כל זמן שהם עושים רצונו אוכלים הסעודה עם המלך, ויהבי לכלבי חולק גרמין למגרר ונותנים להכלבים חלק העצמות לגרור, אבל בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלפא בשעה שבני ביתו אינם עושים רצון המלך, מלפא יהיב כל סעודתא לכלבי וסליק לון גרמי המלך נותן את כל הסעודה להכלבים כדי ליסר בזה את בני ביתו במה שהם רואים שסעודת המלך משליכים להאכלים לכלבים, ולקחם נותן רק את העצמות.

בגוונא דא כל זמנא דישראל עבדי רעותא דמאריהון כמו כן כל זמן שישראל עושים רצון קונם, הא על פתורא דמלפא אינון

דוד מלכא אמר, (תהלים כג ט) תערוך לפני שלחן נגד צוררי, דשנת בשמן ראשי בוכי רוי, תערוך לפני שלחן, דא סעודתא דמלכא, נגד צוררי, אינון כלבי דיתבי קמי פתורא, מצפאן לחולק גרמין, ואיהו יתיב עם מלכא בענוגא דסעודתא בפתורא [וכו'].

בוכי רוי, מליא פסא קמי רחיקא דמלכא תדיר, דלא יצטריך למשא, ועל רזא דא הוו ישראל תדיר עם שאר עמין.

מתוך מדבש

לחולק גרמין הם הכלבים דהיינו שרי מעלה עם אמותיהם שלמטה היושבים לפני השלחן ומצפים לחלק העצמות, ואיהו יתיב עם מלכא בענוגא דסעודתא בפתורא ובני ישראל יושבים עם המלך על השלחן בענג הסעודה בסוד יחוד העליון [וכו'].

בוכי רוי היינו מליא פסא קמי רחיקא דמלכא תדיר דלא יצטריך למשא הכוס מלא תמיד לפני אהובו של המלך שלא יצטרך לבקש, רצונו לומר השכינה נקראת בשם אלהים שגימטריא כו"ס, ואם ישראל זוכים היא מלאה שפע ומשפעת שפע מרבה לישראל, עד שאפלו אינם צריכים להחפץ על פרנסתם, ועל רזא דא הוו ישראל תדיר עם שאר עמין ועל סוד זה היו ישראל תמיד ביחס עם שאר העמים.

וכל הסעודה דהיינו השפע הנשפע לפרנסת העולם נתנת להכלבים שהם שרי מעלה עם אמותיהם שלמטה, ואסתלק לון תמצית ולישראל נתנת רק התמצית [וכו'].

ואחר שאמר כמה מעלות טובות הם לישראל בשמתפרנסים מידו של הקדוש ברוך הוא, מבאר שכל זה היה דוד המלך משבח להקדוש ברוך הוא, וזה שאמר דוד מלכא אמר דוד המלך אמר להקדוש ברוך הוא בשם כל ישראל תערוך לפני שלחן נגד צוררי, דשנת בשמן ראשי בוכי רוי, ומפרש תערוך לפני שלחן היינו דא סעודתא דמלכא זו היא סעודת המלך, כלומר שפע הרב היוצא מיחוד העליון לנשמות ישראל, נגד צוררי היינו אינון כלבי דיתבי קמי פתורא מצפאן

תפלה לפרנסה טובה

מהרה"ק רבי שלמה אלקבץ (בעל "לכה דודי") זיע"א

וזה"ל בכת"י: כתוב בזהר הקדוש פרשת בשלח (דף ס"ב ע"א): חייב אדם להתפלל על מזונותיו בכל יום ויום, ואפילו יש לו מה יאכל. לכן אני שלמה הלוי בכמהר"ר משה הלוי אלקבץ זצ"ל, תיקנתי תפלה זו.

אֶתְּהָה הַקֵּל הַזֶּה מִקֶּרְנֵי רָאמִים עַל בִּיצֵי כְנָם, וְאִין בְּיַד שׁוֹם
מִלֵּאָה וְשִׁיר יִכְלֹת לָזוֹן וּלְפָרֶס וּלְכַלְכֵּל כִּלְכֻלָּהָ, כַּכְתוּב
עַל יְדֵי דָוִד עֲבָדְךָ, עֲלֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה זֹתָן לָהֶם אֶת
אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמוֹשִׁיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: וּכְתִיב, זֹתָן
לָהֶם לְכָל בִּשְׁרָא כִּי לַעֲוֹלָם וָחֶסֶד: וּמִפְתִּיחַ זֶה הוּא בְּיָדְךָ, לְעֹרֶךְ
וּלְכֻלָּהּ בְּנֵי אָדָם לְשִׁיבְטָאֵי בָרָא, וְיִדְעוּ כִּי מוֹשִׁיעַ אִין בְּלִתָּהּ:

אֲנֵא ה' אֱלֹהֵי, הַטְרִיפְנִי לָחֶם וְחָקִי, וְתֵן לִי לָחֶם לֵאכֹל וּבִגְדָא לְלַבֵּשׁ,
שֵׁאֵם אֶתְהָ לֹא תִרְחֹם עָלִי מִי יִרְחֹם עָלִי, כִּי עָלִיךָ הִשְׁלַכְתִּי
מִרְחֹם, מִבֶּטֶן אִמִּי, אֵלֵי אֶתְהָ. יֵאֱמֹן זֶה דְּבִרְךָ אֲשֶׁר עַל יְדֵי וְחִסְדְּךָ,
הִשְׁלַכְךָ עַל ה' יְהִבְךָ וְהוּא יְכַלְכֵּלְךָ, לֹא יִתֵּן לַעֲוֹלָם מוֹט לְעֹדֶיךָ: וּכְתִיב,
מִזְמוֹר לְדָוִד, ה' רַעִי לֹא אֲחֻסֶּר: בְּנֵאוֹת דִּשָּׁא יִרְבִּיעֲנִי, עַל מִי מִזְנוֹת
יִצְחָקִי: זִפְשִׁי יִשׁוּבֵב, יִצְחָקִי בְּמִעֲלֵי צִדִּיק לְמִעַן שִׁמּוֹ: גַּם כִּי אֶלְךָ
בְּגֵיא צִלְמוֹת, לֹא אִירָא רָע, כִּי אֶתְהָ עֲמֹדִי, שִׁבְטְךָ וּמוֹשִׁיעֲךָ הַמָּוָה
יִצְחָקִי: תַּעֲרַךְ לִפְנֵי שְׁלֹחַן גִּגְד צָרְרִי, דִּשְׁנָת בְּשִׁמּוֹן רֹאשִׁי, כּוֹסֵי רוּיָהּ:
אֶף טוֹב וְחִסֵּד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי, וְשִׁבְתִּי בְּבֵית ה' לְאֶרֶךְ יָמִים:

אֲנֵא הַמִּצָּא לִי מִזְנוֹתִי בְּזִנּוֹת וְלֹא בְּצַעַר, בְּהִתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר,
וְאֵל אֲטַרְחֵן בָּהֶם יוֹתֵר מִדָּא, כְּדֵי שֵׁאוּכַל לַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ
וּלְקַיֵּם מִצְוֹת וְחָקִי רְצוֹנָךָ. וְאֵל תַּעֲרִיכְנִי לִידֵי מִתְנַת בִּשְׁרָא וְדָם,
וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֲקֵא לִידְךָ הַמְלָאָה וְהַרְחִיבָהּ, הַעֲלִירָהּ
וְהַפְתִּיחָהּ:

ותחי צפי כדבש למתוק

המתקה

את שיעור
הזוהר שלך!

צנף הילולת הנד"צ המקביל
בעל 'מתוק מדבש' דו"ר

אלפי אלופי ישראל קובעים
שיעור בלימוד
הזוהר הקדוש
עם פירוש מתוק מדבש
וזוכים להבין ולהמתיק את חיריהם

הפירוש הנפלא שנתקבל
נכלל תפוצות ישראל

23 כרכים
3 פורמטים

1800.350.330

מוקד הזמנות
מתוגבר לרגל
ההילולא
תנאים מיוחדים!